

نایه لاپه ره کوردیه کانیش نه بوونه ته زه مینه یهک بو گه شه کردنی گه نده ئی؟ ... سهر دار عبدالکریم عبدالله

هۆله ندا

Sardar24@hotmail.com

سهره تا من له گه ل ئه وه دانیم، که هیچ که سێ له سه ر ئازادی را ده برپین زیندانی بکړی، له بهر ئه وه ی نووسه ر یان خاوه ن فکری سه رکه ش و ره خنه گر، چه کی به ده سه ته وه نیه و "تی ئین تی" له خوی نه به سه تووه تا راسته وخو مه ترسی بو سه ر ژیان و مالی خه لک دروست بکات (به واتای مه ترسی مه رگی وه حشیانه)، بویه پیویست ناکات ئه و ره خنه گره یان نووسه ره یان خاوه ن فکری زیندانی بکړی یان بی سه ر و شوین بکړی، به لکو ته نها به رپرسیه تیه ک که بکه ویته سه رشانی ئه و خاوه ن قه لهم و فکرانه ئه وه یه بو رۆژی دادگایی کردنیان، ده بی ناچار بکړین له به رده م دادوهر ئاماده ببن، به مه رجی به ر له وه هه نگاوه شکایه تی یاساییان لئ کراب، تا راستی بوچوونه کانیان له به رده م دادوهر سه لمین، ئه گه ر تاوانه که شیان له سه ر ساغ بووه، ئه وه باشتترین و کاریگه رترین و باوترین سزا له جیهانی شارستانی و هاوچه رخ بو ئه م جوړه که سانه، ته نها یان سزای دراویه یان سه رکردنیانه له کاره کانیان یان هه ردووکیان پیکه وه یه.

دیاره هه ویری مملانی نیوان ده سه لات و هیزه به ره له ستکاره کانی یان به شیوه یه کی تر هیزه خاوه ن جبه خانه کان و ئوپوزسیونی قه له م به ده سه تی خاوه ن وشه له جیهاندا، ئاویکی زور ده کیشی و مه رجنیه به پوخانی ده سه لاتی لایه نیکی مملانی که کو تایی به یارییه که بیته. به واتایه کی تر و ئه گه ر به بی په رده بدوین و دان به و راستیه تاله ش دابنن، که به کو تایی هاتنی ده سه لاتی یه کیتی یان پارتی، کوردستان نابیته شامی شه ریف و کو تایش به هه موو زولم و زوریه کان نایه ت. ئه ی چاره؟

له راستیدا به شیکی سه ره کی تاوانی گه شه کردنی گه نده ئی ئیداری و سیاسی و . . . هتد کوردستان، ده که ویته ئه سه تووی مملانی کانی نیوان یه کیتی و پارتی و یه ک نه گرتنه وه ی هه ردوو ئیداره کان، به لام به شیکی تریش له م تاوانانه له ئه سه تووی خراب به کاره یانی سیسته می گلوبالیزم و گه شه کردنی ته کنه لوجیا و بازاره گه رمه کانی جیهانه.

بویه لی ره دا ئه رکی سه رجهم خاوه ن وشه، ویژدان زیندوووه کان و به هه لویسته کانه، که وا له پال ئه رکی به ره نگار بوونه وه ی هۆکار و ئامیره کانی گه نده ئی له کوردستان، ئه رکی به گزداچوونه وه و راستکردنه وه ی ئاراسته ی گلوبالیزمیش بگرته ئه سه تو. ئه م ئه رکانه ش پیویستیان به خه لکی خاوه ن فکری نه رم و پشوو دریز هه یه، که بتوانی:

- دوور له هه لچوون و به کاره یانی ده سه واژه ی وروژینه ر بچیته مه یدانه وه. له کاتی نووسیندا، نابی شه ر و مملانی کانی نیوان خاوه ن فکر و ده سه لات، به ئاقاریکی تر دابیات که دووره له په یامه مرو قایه تیه که ی، نابی نه خوینه ران و نه خاوه ن قه لهم و فکره کان رابکیشریین بو شه ریکی لابه لا. نووسه ری خاوه ن فکر هه رچه نده به هیزبیت و له سه ر حق بی، هه رچه ند خاوه ن به لگه و دوکیومینتی حاشا هه لنه گر بی، نابیت ئاکاری به رزی خوی

له دهست بدات و بچپته نيو دنياى موهاتهرات يان جنيودان، به راستى ئهم جوړه كارانه ئه گهر له دلسوزى و به توانايش بيت، به لام بيشك ده بيته هو كارىك بو راکيشانى خوينه ر بو دنيايه كى بچووكى داپراو له فكر و جيديهت، خوينه ر زياتر به لاي بابته تى وروژينه ر و كاتى داده بات، ئهمه ش له لايه ك بوار له به رده م گه شه كردنى فكر ومه عرفه كه م ده كاته وه و له لايه كى تر هه لى باش ده رپه خسينى بو خه لكانى هه لپه رست و بى فكرى، تا بى ئاگا يان به ئاگا بمانخزينه ناو شه رپه جنيو و ئه ركه سه ره كيه كانمان له دهست بده يين. بو يه ده كرى بو زياتر جوان كردنى ئهم په يامه مرؤفانه يه به زمانىكى دوور له هه لچوون و گرژى، هه مان ئامانچ بپيكن، وه ك غاندى ده لى: "ئه وهى ده توانى به شه رپه به دهست به يئرئ، به ئاشتيش ده كرى به دهست به يئرئ."

هه ر ئهم هو كارانه شن وايان كردووه، زياتر خوينه رى كورد په رووشى خو يندنه وهى بابته تى توند و تيز، ده مه قالى و چه له قانى بى، نه ك بابته تى فيكرى يان ليكولينه وهى زانستى و فه نتازى بخو ينيته وه، بو راستى ئهم قسانه شمان من لي ره وه داوا له سه رجه م خاوه ن لاپه ركه كان ده كه م سه رژميرى و ليكولينه وه يه كه بكه ن له سه ر زه وقى خو ينه ران و لاي خو يان ژماره ي ئه و كه سانه تو مار بكه ن، كه بابته تى فكرى يان ليكولينه وهى زانستى و فه نتازيه كان ده خو ينه وه و كليكيان له سه ر ده كه ن، ئه وسا ده زانين ئه وان هى بابته تى فيكرى و ليكولينه وهى زانستى يان فه نتازى ده خو ينه وه چه ند كه مترن له وان هى بابته تى جنيو ئاميز و توندو تيز ئاميز ده خو ينه وه. ئايه به م شيوازه كار كردنه، ئهم لاپه رانه ش نابنه به شيك له ئاميرى فه ساد كردنى كو مه لگاي كورده وارى و هو كارىك نين بو ريكلامه كردن بو ته شه نه كردنى زه وقى توندو تيز ئاميز و تيرا وهى كينه و بوغز؟ ئايه به م جوړه كار كردنه، به هاندان و گه شه پيدانى ئهم شيوازه نووسين، سه رپه رشتي كه رانى لاپه ره كورديه كان، نابنه به شيك له گه شه پيدانى رو شه نبيرى رو كه ش و چه قاوه سووى بى ئامانچ؟

ئازادى را ده ربرين لاي خو ينه ر و به شيك له نووسه ر و بنووسانى كورد بو ته كاردانه وه و به ره نجام له دژى ئازادى را ده ربرين. به م شيويه به بى مه به ست و زور به دلسافى، به ناوى فراوان كردنى پانتاى ئازادى را ده ربرين و په خنه گرتن، ئاراسته ي زه وقى خو ينه رى كورد بو ئاقارىكى ترى زور دوور له م بابته تى بردراوه، راستر بلين، به شيكى به رچاو له خو ينه رى لاپه ره كورديه كان خه ريكه ده بن به "خو ينه رى سادى" چه ز به ئازار و بريندار كردنى يه كترى/خه لك ده كه ن، به مه ش له سايه ي ده سه لات، ئازارى جه سته و روح بو ته كارىكى ئاسايى و خه ريكه "ودمى" پيو ده گرين، به هو ي هاندانى نووسينى توند و تيز يان جنيو ئاميزيش، خه ريكه سه ليقه ي خو يندنه وه شمان بكه ويته به ر مه ترسى ئهم هه ره شه يه.

من له گه ل ئه و رايه دام، كه ده بى ده سه لات دارانى كوردستان له مه ترسى ئهم ره فتار و ئاكارانه يان، زور به تووندى هوشيار بگرينه وه، له گه ل ئهم رايه شم "مشت له دريشه ده گه رپته وه"، به لام با دريشه ي ئيمه ووشه ي جوان بيت، رقى پيرو زبيت، با جوانى ووشه كانمان، ئاكارى به رزمان، له به رامبه ر شته ناشرين و زشته كانى ده سه لات داران و گه نده ليه كانيان و بى ويزدانيان، په رچه م و دروشمى ئيمه بيت. كه ئيمه ش وه ك ئه وان خزاينه نيو مه اته رات و شه رپه جنيو و توندوتيزى، به راورد كردن له نيوانماندا بواريكى واى له به رده مدا نامينته وه.

- پيويسته سنووریک بو هه موو ئه و جوړه ده ست دريژيانه دابنریت که ده کرین/ کراون، به تاييه تي ئه وانیه ده کرینه سه ر قه له م به ده ست و خاوه ن فکره کان، ئه مه ش بي شک به روو به روونه وهی ئه و ده سه لات و ناوه ندانه ده بی ت، که پيشی لی سه رجه م بنه ما یاسای و رپیکه وتنه جیهانی و پيشه بیه کان ده که ن، دوور له عورف و عاداتی باوی کورده واریش هه لسوکه وت ده که ن، به لام له سه ر ئی مه شه بزانیین سنووری کاریگه ری ووشه چه نده و چه ند برده کات؟

- من ده زانم له کوردستان گهنده لی و به ره لایه کی زور هه یه، یاسا له ئاست ده سه لات له خه وی قورسدایه، ده سه لات یاسا و کاری دادوه ری له ئاست بریاره سیاسیه کان، سه ری زور به رز ناکاته وه، هیشتا ماف به ربه ی پیاوانی چیا و خه باتی چه کداری ده پیوړی، ده ستکه وت و مه حسوبیه ت نانی عه داله ت و سه ری مافی خواردووه، بروانامه ی خویندن ته نها بو پارازاندنه وهی دیواره، هیشتا خه باتی چیا و روژگاری به ر له روخانی سه ددام نه بو ته ماده و بابه تی میژووی، وه ک وانه له زانکو و خویندنگاگان ناخوینرین، به لکو هه ر زیندوون و به شیکن له سه رجه م ره فتاره کانی روژانه مان و له بچوکتیرین کار و چالاکی کو مه لایه تی، سیاسی، په روه رده یی، . . . هتد به رچاون و زیندوون.

بو له ناو بردنی ناشرینی، ده بی جوانی هه بی، بو لبردنی بوگه نی ده بی گولاو هه بی، بو کپ کردنی ده نگی ته قه، ده بی چرینی گورانی هه بی، بو ساریژکردنی برینی جه سته و روح، ده بی ده ستی نه رم و وشه ی سوژاوی هه بی، بو سپینه وهی پیلان و نه خشه ی جه ه نه می، ده بی عه قلی ته ندروستمان هه بی. بو خویندنه وهی واقیعی سیاسی، کو مه لایه ت، رو ناکبیری، په روه رده یی، فکری، . . . هتد له کوردستان ده بی خویندنه وه و لیکو لینه وهی زانستیمان هه بی، ده بی وشه کانمان به ته رازووی عه قل و به فیه تی ویزدان بیوړین، نه ک به هه لچوونی ده روونی یان به په خشانی سیاسی یان رشتنی کینه یان به ربه ی به رزه وهندی تاييه تی و به ئه سکوی ماستاوی ناوه خت و بی مانا به گوړی وه ربکه یین.

ئه گه ر ده سه لاتداران به زمانی رق و بووغزه وه ده مان دوینن، ئه گه ر ئه وان به زیندان و پو لیس و یاسای خو یان ده مانگرن، ئه گه ر ئه وان به "السن بالسن و العین بالعين و البادی رچلم" دادگایمان ده که ن، با ئی مه به زمانی خو شه ویستی بیان دوینن، با روومه تی ئی مه ش سوور سوور بی ت وه ک عیسا، با ئی مه به یاسای مرو قپه روه ری قسه یان له گه ل بکه یین و بزانیین هه موو که سیک ریژی خو ی هه یه، هه تا چه ته و ریگه رکانیش، ماده مه کی مرو قن.

ئه و راستیه ی که حاشا هه لئاگرئ ئه وه یه، که نه پیغه مبه ری ئیسلام و نه خه لیفه کانی به زه بری شیر نه یان توانیوه به قه ده ر بوزا و عیسا سه رنجی خه لک بو لای خو یان رابکیشن. ئیستا سه رجه م دانیش توانی جیهان نزیکه ی 6 ملیار مرو قه، ته نها "یه ک ملیار"ی موسلمانان، له و ملیاره ش نیوه ی زیاتری، ته نها به "نفوس" موسلمانان؟! ئه گه رچی نزیکه ی پتر له نیو سه ده یه، له هه موو جیهان سیاسه تی سنووردانان بو زاوژی په یره و ده کرئ، ئه وه ی ئه م سیاسه ته به حه رام ده زانئ، به شی هه ره زوریان موسلمانان کان؟! ئه گه ر ئه م راستیه له به رچاو بگرین، ئینجا ده زانین ئه وه ی به ووشه ی جوان ده کرئ/کراوه، کاریگه ریه که ی چه ند مه زنتره بووه لاه بی، له وه ی که به ووشه ی زشت و زبر یان به کاری توند وتیژی ئه نجام دراون لاه درین.